
Når følelser blir smerter

BOKOVERSIKT

Solveig Bøhle arbeidet i fire år på 1980-tallet i NRK med programmet *Flere veier til god helse*. Hun har betydelig kunnskap om alternativ medisin.

Denne forholdsvis korte boken i hendig format tar gjennom pasienthistorier og intervjuer med alternative utøvere for seg Shen-terapi, osteopati, nevralterapi, kraniosakral terapi, biopati og hypnoseterapi. I tillegg har våre kolleger Peter Kjerulf og min navnefetter Hans M. Borchgrevink (som jeg for øvrig ikke kjenner) blitt intervjuet. Deres kloke betraktninger og åpne holdning får betydelig plass i boken.

Dette er ingen lærebok. Forfatteren beskriver ikke forskjellige alternative medisinske teknikker. Den inneholder ingen statistikk. Den forteller om enkeltpasienter som ikke har fått god nok hjelp i skolemedisinen, men som har hatt glede og nytte av alternativ medisin. Boken er lettlest og godt skrevet, selv om jeg er allergisk for uttrykket ”provosere frem”.

Jeg er litt i tvil om hvilken målgruppe boken retter seg mot. Tilhengere av alternativ medisin vil like den og nikke gjenkjennende til sykehistoriene. Helsetilsynet vil neppe ofre den mange tanker. Leger vil ikke ha vondt av å lese den (det tar ikke lang tid), selv om sykdomsforklaringer som blokkering av energi er fremmed for oss. Det er viktig å bli minnet om at enkelte pasienter har større glede av å gå til alternative utøvere enn til oss, og at det av og til skjer uforklarlige og ”mirakuløse” helbredelser. Det bør pirre nysgjerrigheten. Jeg skulle ønske at slike beretninger kunne samles, f.eks. i det nye kompetansesenteret for alternativ medisin ved Universitetet i Tromsø. Jeg tror at en grundig studie av disse kanskje kunne lære oss noe vesentlig om helbredelse. Det måtte være en spennende utfordring for en ung, engasjert kollega å forske på dette materiale. I så fall, lykke til.

Jeg har egentlig ingen innvendinger mot boken, men jeg synes forfatteren av og til gjør skillet mellom alternativ medisin og skolemedisin unødvendig stort. Jeg har ingen tro på at alle utøvere av alternativ medisin driver holistisk medisin og ser pasienten som et hele, f.eks. akupunktører og kiropraktorer. Temmelig sikker er jeg på at mange leger ser pasienter som et hele og er klar over samspillet mellom psyke og soma og at følelser kan bli til smerter.

Christian F.Borchgrevink

Røde Kors klinikk

Oslo

Publisert: 20. februar 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.